

იუმორის გ. ჟურნალი

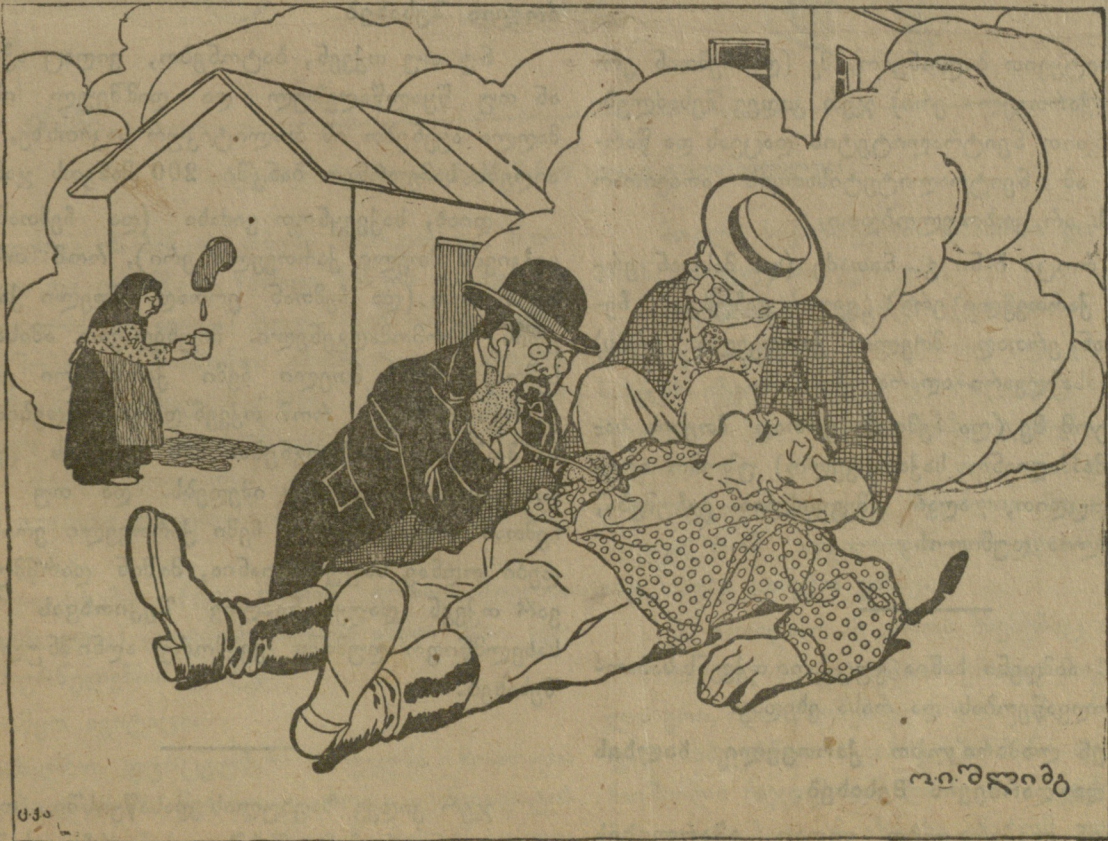
აშაშაპის აქორბასი

№ 18

კინკ. ქარ. ამხ.

„ღამხრჩვალი“

ო. მ. ლიბე

ექიმებში დიდ უთანხმოებას იწვევს ეს უცაბელი შემთხვევა: არ იციან რით დაიხრჩო რსულიად ჯანსაღი კაცი თფილისის ქუჩაში წყლით, უწყლობით, თუ მტვერით.

ვინა ხართ!?

წერილი მიმართულია ქართველი დეპუტატები-სადმი და შეეხება ქართველ ერს.

ბატონებო! აგერ ამდენი ხანია ქართულ („ქე-შმარიტ“ ქართულ) პრესაში თქვენს მოღვაწეობას საჩეღლით სჩეგნენ, საპენტელით ჰპენტენ და საცოხართ სცოხნიან. ჩვენ, ე. ი. მე (და ჩემთან ერთად მთელ ქართველ ერს) „საქართველო-სახალხოფურცლელოთა“ (და მათთან ერთად მთელი ქართველი ერის!) საყვედურები გადაჭარბებული თუ არა, გადამლაშებული მაინც გვეგონა. როცა მაგალითად „საქართველოელი“ (და მათთან ერთად მთელი ქართველი ერი) აკაკი ჩხენკელს „აღშფოთების დეპეშას“ უწერამდენ, მე (და ჩემთან ერთად მთელ ქართველ ერს) ძლიერ გვიკვირდა:

— ნეტავი რისთვის ხარჯავენ ამდენ ფულს? (სიტყვა 7 კაპიკი ღირს) ნეტავ სადა აქვთ ამდენი ფულლებიო!

ერთი სიტყვით ბატონებო, მე (და ჩემთან ერთად მთელი ქართველი ერი) ჯერ კიდევ შესაძლებლად ვსცნობდით ნეიტრალიტეტის დაცვას და წარმოიდგინეთ ამ ნეიტრალიტეტისათვის არავითარ კომპენსაციას არ ვთხოვლობდით.

მაგრამ როცა ბ-ნი გ. ნათაძე (და მასთან ერთად მთელი ქართველი ერი) „ველარ გაჩუმდა“, ჩემი (და ჩემთან ერთად მთელი ქართველი ერის) აღშფოთებას სახლდარი აღარა აქვს.

აი ამიტომ მე (და ჩემთან ერთად მთელი საქრისტიან-სამაჰმადიანო საქართველო) უზომო აღელვებას განვიცდით, აღარ შეგვიძლია გაჩუმება, აღარ შეგვიძლია დუმილი!

ბ-ნებო! აამდენი ხანია ვუცქერი თქვენს საპარლამენტო მოღვაწეობას და რასა ვხედავ:

- ა) თქვენ ლაპარაკობთ ქართველი ხალხის დამშევისა და დარბევის შესახებ.
- ბ) თქვენ ლაპარაკობთ ვიღაც აჭარლები აოხრება-აწიოკებისა და ჩაგვრის შესახებ.
- გ) თქვენ ვრცლათ ეხებით ვიღაც ემიხარის

დეპეშისაგან გამოწვეულ პროვოკატორულ მოქმედებას.

დ) ეხებით წყალდიდობისა და მოუსავლობისაგან დაზარალებულ რაიონების უმწეო მდგომარეობას.

ე) ბევრს ლაპარაკობთ ადმინისტრაციულ მოუწყობლობა და უწესრიგობაზე ჩხვენს მხარეში და სხვა და სხვა და სხვა.

მაგრამ....

მაგრამ თქვენთვის მიუწვდომელია ნამდვილი ინტერესი ქართველი ხალხისა, ვერა სწვდებით მისი მფეთქავი ძარღვის სულის კვეთებას, ვერა გრძნობთ მის ნამდვილ გულის ცემას. (მე დარწმუნებული ვარ თქვენ მიხვდებით, თუ რა აღელვებული ვწერ მე ამ წერილს).

თუ არ ამით, მაშ რით აიხსნება თქვენი დუმილი იმ წმინდა ეროვნულ უბედურობის შესახებ, რომლის მოწამე ვართ დღეს ჩვენ (და ჩვენთან ერთად მთელი ქართველი ერი).

მე მოგახსენებ თბილისის სამეურნეო ბანკის თავმჯდომარის ადგილის გარშემო ატეხილ ბრძოლის შესახებ.

ნუ თუ თქვენ, ბატონებო, ვიღაც აჭარლებს, ან თუ წყალწაღებულ და დამშეულ იმერლებს მალა აყენებთ იმ პოლიტიკურ საკითხზე, თუ ვინ აიღებს სამეურნეო ბანკში 200 მანეთს ჯამაგირს?

ღიახ, საქვეყნოთ ვიძახი (და ჩემთან ერთად გაჰკივის მთელი ქართველი ერი), რომ თქვენ არა ხართ ჩემი (და ჩემთან ერთად მთელი ქართველი ერის) წარმომადგენელი. მიუხედავად ამისა მე (და ჩემთან ერთად მთელი ჩემი ქართველი ერი) არ ვკარგავთ იმედს, რომ თქვენ დაუბრუნდებით თქვენს სამშობლოს და შეიგნებთ მის გულის ტკივილს, მის გასაქირსა და მის იმედებს. და თუ ჩემი (და ჩემთან ერთად მთელი ჩემი ქართველი ერის) იმედები ოღნავ საფუძვლიანია, მაშინ დარწმუნებული ვარ თქვენ დაუყოვნებლივ შეკითხვას შეიტანთ სახელმწიფო დუმაში ქვემოთ აღნიშნული ამბის შესახებ.

ჯერ კიდევ ზაფხულის დასაწყისში თბილისის თავდა-აზნაურობამ მარშლად აირჩია სამეურნეო ბანკის თავმჯდომარე თავ. დ. ჩოლოყაშვილი.

სამეურნეო ბანკში თავმჯდომარის ალაგი განთავისუფლდა!

როდესაც ის ბანკის კიბეზე ჩამოდიოდა, ნიავი მოხვდა და ეს ამბავი (ამბავი ბანკის თავმჯდომარის ადგილის დაკლისა) მთელ ჩვენ ინტელიგენტურ სამშობლოს მოჰფინა. ერთი ტალღა გაიჭრა ფ. გოგიჩაიშვილის სავარძელთან, ხოლო მეორემ პ. გოთუას გრძელი პალტოს კალთები შეუთამაშა.

— ადგილი დაიკალა!

— ადგილი დაიკალა! ისმოდა ყრუ ხმა სამშობლო ცაზე.

კანდიდატებმა (და მასთან ერთად მთელმა ქართველმა ერმა) ცხვირები მაღლა ასწია და ადგილის სურნელებით დასტკბა.

დაიწყო აგიტაცია.

„სახალხო ფურცელმა“ პირველმა მოათავსა „პრინციპიალური“ წერილი, რომ „კანდიდატის არჩევის დროს საჭიროა ყურადღება მის („კანდიდატის“) ღირსებას მიექცეს და არა „ადგილისასო“.

მთელი საქართველო დაათრო და დაატკბო ამ პრინციპიალურმა წერილმა.

თფილისელი ვაჭრები (და მათთან ერთად მთელი საქართველო) ხელეპირად ფ. გოგიჩაიშვილის სახელს იმეორებდა. ან კი რატომაც არ უნდა გამეორებია: ვის ნახავდა მასზე უკეთესს ბანკის თავმჯდომარედ. ცნობილია: თუ ფ. გოგიჩაიშვილი ერთ ადგილას დაჯდა, შეუძლია მთელი კვირე ისე იჯდეს, რომ ადგილიდან არ დაიძრა, მეტადრე თუ თავზე დააჯდა ვისმე.

პ. გოთუასი ამ დროს ხსენებაც არ იყო.

ხალხი, მე და ჩემთან ერთად მთელი ქართველი ერი, დარწმუნებული ვიყავით, რომ თავისუფალ სამეურნეო სავარძელში ბანი ფილიპე გოგიჩაიშვილი ჩაჯდებოდა და ჩვენი ქვეყნის მეურნეობას ააყვავებდა. ამ აზრისა იმიტომ ვიყავით, რომ ბანი ფილიპე გოგიჩაიშვილი მთელი მისი სიცოცხ-

ლე ამ საქმისათვის ემზადებოდა. ჯერ კიდევ სასულიერო სემინარიაში ყოფნის დროს შენიშნული ჰქონდათ, რომ იგი სულ ნამწვავ სანთლებს ითვლიდა. როცა გერმანიიდან ეგზარხოსს თხოვნა გამოუგზავნა: — „შუხუთის ეკლესიაზე მღვდლათ მაკურთხეო“, მაშინაც სახეში ფინანსიური მოსაზრება ჰქონდა, მაგრამ რომელი ერთი დავასახელო, ქვეყანამ იცის, რომ ყოველგვარ მის ნაბიჯს და

მოქმედებას სარჩულად მარად ეამს ფული და ოქრო უძვეს.

მაგრამ უცებ გამოტყვერა მეტოქე, ბ-ნი პ. გოთუა. გაიმართა კონკურენცია. მართალია „სახალხო ფურცელს“ თავის პრინციპიალურ მოწინავეში კონკურენციის საჭიროებაზე არაფერი უთქვამს, მაგრამ მაინც გაიმართა.

ანდაზის აზრი ღაირღვა!

ფილიპე გოგიჩაიშვილი თუმცა ორ კურდღელს დაედევნა, მაგრამ ერთი მაინც დაიჭირა.

ფილიპე გოგიჩაიშვილი დაედევნა ორ კურდღელს და წინააღმდეგ ქართული ანდაზისა ერთი მაინც დაიჭირა. ის ამბობდა: „მე თანახმა ვიქნები, თუ ორივე რედაქცია „სახალხო-საქართველო“ (და ალბათ მასთან ერთად მთელი ქართველი ერი) **საჭიროდ***) სთვლის ჩემს შესვლას ამ დაწესებულებაში“.

პერთენ გოთუა გამოედევნა მხოლოდ ერთ კურდღელს. გამოედევნა მძიმე ტვირთით და მაინც დაეწია. ფეხი არც კი გაუჩქარებია, რამეთუ კურდღელი სულ უკან-უკან იცქირებოდა; ცნობის მოყვარეობით გატტაცებულს სურდა გაეგო, თუ რა მოჰქონდა ტომრით მის მღვევარს.

*) ეს სიტყვა ისე არ უნდა გავიგოთ, თითქმის ფ. გოგიჩაიშვილის გათავმჯდომარეობა ბანკს ჭირს შეჰყრიდა.

პრაქტიკული მონადირე.

3. გოთუა მხოლოდ ერთად-ერთ კურდღელს გამოედევნა და მიუხედავად იმისა, რომ ზურგზე მისი ტვირთი ეკრდა, მაინც დაიჭირა.

როცა „საქართველო“ გაეცა, ფ. გოგიჩაიშვილი ერთი ერთი კურდღლის ამარა დარჩა, ძლიერ ეწყინა და „სახალხო ფურცელში“ „პრინციპიალური“ წერილი დასწერა. (ამ გარემოებას ხელი შეუწყო „სახ. ფურცლის“ რედაქციაში მომხდარმა ბაასმა, რომლის დროს ვაზ. „საქართველოს“ სამხ. მინისტრმა მიხ. ადამაშვილმა ზოგიერთი რამ გამოაშუქარავე).

(იხ. სურათი უკანასკნელ გვერდზე).

წერილი დიდია და „პრინციპებით“ საესე, მაგრამ ყველაზე უფრო საინტერესო ერთი ადგილია. ფილ. გოგიჩაიშვილი ამბობს:

„ივლისის ბოლო რიცხვებში ბ-ნმა ა. შანშიაშვიდ-მა*) თავისი სულიერი (მოთხოვნებით გამაჩნდა ქუჩაში და მათსრა:—ხვალ კახეთში მივდივარ და შენს შესახებ დიდი აკიტაცია მინდა გავსწიო.“

ფ. გოგიჩაიშვილი სრულ სიმართლეს ამბობს. კახეთში მოგზაურობის დროს მე ხელთ ჩამივარდა საინტერესო სურათი ერთ-ერთი სააგიტაციო სხდო-მისა.

*) ეს ყმაწვილი „საქართველოს“ რედაქტორია, ხელ-ბით კი პოეტი.

მგოსან-რედაქტორ-აგიტატორი ა. შანშიაშვილი თავისი „სულიერი მოთხოვნებით“ აგიტაციას ეწევა კახეთში ფ. გოგიჩაიშვილის სასარგებლოთ.

აქ გამოხატულია ბ-ნი შანშიაშვილი (და მასთან ერთად მთელი ქართველი ერი). ჩვენი სასიკადულო მგოსანი, (თუმცა ფ. გოგიჩაიშვილმა უთხრა მას ეს რა მგოსნის საქმეაო) გაცხარებულ აგიტაციას ეწევა ქართველი ხალხის წინაშე ბ-ნი გოგიჩაიშვილის სასარგებლოთ.

ამავე დროს. ბ-ნი დებუტატებო, „სახალხო-საქართველოს“ რედაქციებში გამართული იყო ბიუროები საიდანაც მთელ ჩვენ ქართველ ხალხს ურიგდებოდა მოწოდებები. ამ შიმშილობის დროს ქართველი ხალხი გულს აყოლებდა იმ „მოწოდებების“ კითხვას და იოლათ გამოდიოდა. ამბობენ მოწოდებები თვით ფ. გოგიჩაიშვილის შედგენილიაო და თქვენ უეჭველია მოგხსენდებათ ანდაზა: „ძალი ვინც მოჰკლას, იმან გადაათრიოსო“. თუ კი

დასწერა მოწოდებები, გავრცელებაზედაც ხომ საკირო იქნებოდა ზრუნვა.

ბრძოლა 22 აგვისტოს დაიწყო. „სახალხო ფურცელმა“ ესროლა „საქართველოს“ ფ. გოგიჩაიშვილის ქარხანაში შენამზადები 200 სტრიქონიანი ყუმბარა „მცირე განმარტება“. მე უკვე მოვიყვანე ამ ყუმბარის ნატეხები ზემორე ამისა ნათქვამში. დანარჩენთაგან საყურადღებოა— ფ. გოგიჩაიშვილის ანგდოტი „ლამაზი ქალის“ შესახებ.

„ერთ კმაწვიფს, თურმე, გაგიჟებათ უეგარდა ერთა ღამაზი ქაფი. სულ იმაზე იტყებობდა, ამას შესტრფო-

და და შექსარდა (აქ მხითების შესახებ არაფერია ნათქვამი, მაგრამ ფ. გოგიჩაიშვილი თანხმობს და...) ერთხელ შეუვარებულმა ვაჟმა დაინახა თავისი სატრფო. მას თავი დედის კაღთაში ჩაუდო და დედა კი მწკრებიზე წაღირობდა. ამან ისეთი გაუფენა იქონია, რომ ვაჟს დასახსნავათ შესძგდა თავისი სატრფო“.

სატრფო ქალი, ანუ ნესტან დარეჯანი „საქართველოს“ რედაქციაში, ხოლო მისი ტარიელი ბ-ნი ფ. გოგიჩაიშვილი. ლანჩხუთელ „ტარიელს“ ძლიერ უყვარდა თავისი „დარეჯანი“, ვიდრე ეს უკანასკნელი მასზე გულს არ აიცრუებდა და მაცდური თვალებით მეორეს, უფრო მომხიბვლელ სატრფოს, ბ-ნ გოთუას არ გადაჰხედავდა. სიყვარული ცვალებადია, თურმე, და რათ უკვირს ბ-ნ გოგიჩაიშვილს, თუ ლარიბმა, მაგრამ ლამაზმა კნიაუნამ, რომელსაც საპნის ფული არა ჰქონია თავი დაებანა და მკებნართაგან განთავისუფლებულიყო, მდიდარ სატრფოსაკენ გადახარა სასწორი? ეს ხომ ჩვეულებრივი მოვლენაა.

22 აგვისტო ამ ერთი სროლით დათავდა და მთელი ქართველი ერი რაღაც საშინელების მოლოდინში ჩაეფლა.

23 აგვისტოს „საქართველომ“ ორი ყუმბარა გადაისროლა „სახალხო ფურცლის“ რედაქციაში, ერთი ორ დიუმბანი ბ-ნი ადამაშვილისა, რომელსაც არავითარი ზიანი არ მოუტანია, ხოლო მეორე „სარედაქციო“, რომელმაც დააზიანა ბ-ნი ფ. გოგიჩაიშვილი. ეს ყუმბარა შეზავებული იყო სულსემბუთავ გაზებით და გარეშეთაც ზიანი მიაყენა. ისინი ამბობდნენ: ბატონი ფ. გოგიჩაიშვილი სწერს;

„გითამ ჩვენ წარმომადგენელს ეთქვას, რომ გოთუამ ამას წინათ ხუთასი თუმანი ვვიშონა და ახლაც დაპირებულია ბლომად ფულის შოვნას. ამიტომაც, რასაც ვთქვამთ ამ შემთხვევაში (აჩუქებზე), იმის შირდაშირ დაწერა არ შეიძლება“. ასეთი ფრაზის თქმა არამ თუ გაზეთის თანამშრომელს, და მით უფრო წარმომადგენელს, არამედ უბრალო კინტოსაც არ შეიძლება“.

თავის თავად ცხადია, თუ რა შთაბეჭდილებას მოახდენდა ასეთი განცხადება თფილისელ კინტოებსა (და მათთან ერთად მთელ ქართველ ერზე). კინტოებმა გადასწყვიტეს სამედიატორო სამართალში გამოიწვიონ „საქართველოს“ რედაქცია შეუტრაცოფისათვის და ითხოვენ: „დაუმტკიცოს მათ საქართველოს რედაქციამ, რომ სიტყვა პასუხი, და საქციელი აღნიშნული რედაქციისა რითიმე სჯობია კინტოებისას“. ვნახოთ რას იტყვის პირუთენელი სამსჯავრო.

იმავე 23 აგვისტოს ნომერში „საქართველოს“ რედაქცია სწერს:

დეპუტატი ჩხეიძის ახალი საზრუნავი. რა-

გარც გაზეთი „რეზი“ კადმოგვემს, დეპუტატი ნ. ს. ჩხეიძეს უუწყებია შინაგან საქმეთა მინისტრ თავ. ნ. ბ. შენგბატოვისათვის, რომ ორენბურგში ზოგაერთ მუშებს იტყვენ, რომელიც სამხედრო-სამრეწველო კომიტეტში მტყუოლიანო.

და მართლაც! როცა ჩვენს სამშობლოში ასეთი გენიის ცეცხლი ტრიალებს, როცა ბანკის თავმჯდომარის აღგილზე ამდენი მელანი იღვრება და შეიძლება სისხლიც დაიღვაროს, თქვენ, ბ-ნო დეპუტატებო გამოსულხართ და ვიღაც მუშათა შესახებ ზრუნავთ, კანონის დარღვევასა და უმიზეზოთ ხალხის დატუსაღებაზე აწუხებთ ბ-ნ მინისტრებს. ნუ თუ ამაზე მეტი უყურადღებობა სამშობლოსადმი შეიძლება?

25 აგვისტოს „სახალხო ფურცლის“ რედაქციამ მედგარი პასუხი გასცა „საქართველოს“ „შინაური“ ზარბაზნით; აქაც ჩვეულებისამებრ „პრინციპებით“ შეზავებული ყუმბარა იქმნა ნასროლი, რამაც მე (და ჩემთან ერთად მთელი ქართველი ერი) აღტაცებაში მოგვიყვანა, რადგან „ძღვენი თანამოაზრისაგან“ ჩინებული საქმე ყოფილა.

ამავე დღეს „საქართველოს“ რედაქციამ მზვერავები გაგზავნა „სახალხოში“ და აშკარა ომი გამოუცხადა.

„სახალხო ფურცლის“ რედაქციაში.

„საქარ.“ წარმომადგენელნი.—ბატონებო, ჩვენ უნდა გავსწორდეთ „განსაზღვრული წესით“. გაძღვეთ 24 საათის ვადას!

საშინელი ღამე.

იერიშით მისულნი შეიარაღებულნი იყვნენ ტეხნიკის უკანასკნელი სიტყვისამებრ, სახელდობრ ბ-ნი რეზო გაბაშვილის სისტემის რევოლვერებით. ამ გარემოებამ „სახალხოელთ“ (და მათთან ერთად მთელ ქართველ ერს), თავზარი დასცა.

როგორც გავიგეთ „სახ. ფურცლის“ უწარჩინებულეს წარმომადგენლებს იმ ღამეს თითქმის ცხრაჯერ გამოეღვიძა და ათას გვარი საშინელი სანახაობა თვალწინ ებანდებოდა.

თქვენ კი ამ დროს იქ, ვიღაც მინისტრებსა და ადმინისტრატორებს ებრძვით! ნუ თუ ეს დამაფიქრებელი არ არის და ნუთუ ამის შემდეგ უფლება არა მაქვს შეგეკითხო:

— ვინა ხართ თქვენ?

ულტიმატუმის ვადად მხოლოდ 24 საათი იქმნა დანიშნული და „საქართველოელნი“ მოუთმენლათ მოელოდენ ამ ჟამის მოახლოვებას.

ი. გედევანიშვილს მთელი ღამე საშინელი სურათები ელანდებოდა, რამაც ძილი ერთობ გაუტეხა.

მოუთმენლობი.

„საქართველოს“ მესვეურნი საათებს მისჩერებოდენ და ჩვეულებრივის მოუთმენლობით ჩასცქეროდენ, თუ როდის შესრულდება დანიშნული ვადა.

საუცხოვო სანახავი იყო მთელი რაზმი საზოგადო მოღვაწეთა, ცალ ხელში საათები და მეორეში იარაღებით გამზადილნი.

მაგრამ „სახალხო გაზეთი“ პრინციპებითაა მაგარი. მათ „პრინციპიალურ“ სანგრებს ადვილათ ვერავენ მიუდგება. ახლაც ასე მოხდა.

დაიწყო „ოქმობია“ საქმე ერთობ გამწვავებულია. მოსალოდნელია დიდი სისხლის ღვრა და

ნუ თუ ახლაც არ გაიღვიძებს თქვენში ქართველი ინტელიგენტის ინსტიქტი, რომელიც მუდმივ შებყრობილია „ბანკობიზმით“. ნუ თუ თქვენ კვლავ აქარლებსა, დამშეულ იმერლებსა და ვილაც ვიგინდარა მუშებზე იზრუნებთ, როცა ჩვენს სამშობლოს ასეთი საფრთხე მოელის.

საორტის მოყვარულნი!

საორტის მოყვარულნი აღტაცებით მოელიან ამგვარ სანახაობას.

თუ ეს მართლა მოხდა და თქვენ შემდეგშიაც თქვენებურის ენინანობით განაგრძეთ ბრძოლა ჩვენი სამშობლო ინტერესების წინააღმდეგ, მე (და ჩემთან ერთად მთელი ქართველი ერი) იძულებული ვიქნებით თქვენს მაგიერათ ღუმაში ბ-ნი ადამაშვილი გავგზავნოთ.

ეშმაკი.

P. S. ვინ იცის. იქნება თქვენ, ბატონო დეპუტატებო, მოიმიზეზოთ ვგრედ წოდებული „პრლეტარიატის ინტერესები“. ამიტომ საჭიროთ მიმაჩნია მეც (და ჩემთან ერთად მთელი ჩემს ქართველ ერს) მოგახსენოთ, რომ „სამეურნეო ბანკის“ თავმჯდომარის ადგილზე ამტყდარმა ბრძოლამ ძირიანად შეარყია ჩვენი, „სახალხო ფურცლის“

რედაქციასთან არსებული, ეგრეთ წოდებული „ერო-
ვნული პროლეტარიატი“. ამბობენ, ვითომ მთელი
„სახალხო“ პროლეტარიატი in corpore (სამი კა-
ცი) გამოცხადდა „საქართველოს“ რედაქციასთან
და ომის წინააღმდეგი დემონსტრაცია მოახდინა.
შუშები არ ჩაუმტვრევიათ, ვინაიდან რედაქციის
ბავშვებს თამაშობის დროს მათ მისვლამდე დაეღე-
წათ ყველა შუშები.

ეშმაკი.

ანბანთა ჯანყი.

რადგან ქვეყნათ გაბატონდა
ომი, ეამი ხოცვა ელეტა,
რადგან ომი წლობით მიდის
ხალხი მსხვერპლათ გაიმეტა.

ომის ირგვლივ იბრძვის ყველა *)
ცა და დედა-მიწის შვაზე
ხალხი ხალხს და მეფე მეფეს
ქვას არ უტოვებენ ქვაზე.

ძმავი მოძმეს აღარ ინდობს
პროლეტარი პროლეტარსა
მეცნიერნი პროფესორებს,
თვალში სთხრიან კალმის ტარსა.

ამ ამბავმა როგორც სხვაგან
ჩვენს ანბანშიც შესდგა ფეხი
(ფეხი მეტათ უბედური
იგი ქირის მოსატეხი)

ააჯანყა ასოები...
დაერივნენ ერთი მორეს
(შიძმეს, წერტილს, ვინ უყურებს
აზრის აზრთან მოსაშორებს).

*) ვით მუხისთვის აღწინააღმდეგ.

ა—ნი ამბობს: „ასოებში
პირველი ვარ, მეთაური,
ხმოვანიც ვარ და ბრძოლაშიც
გამოცდილი ბედაური.

თან ყველაზე უხნესიც ვარ,
თქვენ ჩემს შემდეგ დაიბადეთ,
პირველობას რომ ჩემულობთ
ჯერე იგი გამოსცადეთ

რაც მე ჩემი გაჩენიდან
თვით ცხოვრებამ შემასწავლა
და თქვენ ჯერე ახალგაზრდებს
არ შეგეძლოთ იმის ვაფლა.

ბრძოლის წესებს ვერ ასწავლით
ასის თავნო თქვენ სარდალსა
ასოების თავში ვდგევარ
თან ვასრულებ წმინდა ვალსა

და თუ მაინც არ მოიშლით
ასის თავათ ჩავეწერო
სან დონ შუა გამომწყვდევა
მივიღო და შევიფერო

ამით ანბანს ვაზარალებ
მიჯობს მარტო გამოვიდე,
ვინც ისურვებს ჩემთან ყოფნას
ვიქნე იმის გზა და ხიდე,

რომ სხვა ქვეყნის ხმოვან ანბანს
ბოლოს ჩვენიც შევეურთო
სულ შენხუთავ გაზებითაც
ვერ დამაბნევ ბრძოლის დმერთო“.

ანის ამ გვარ განცხადებას
წყენით შეხვთა ო—ნი კ—ანი:
„შენ თუ ასო პირველი ხარ
ჩვენ მეტი გვაქვს სიგრძე განი.

ჯერ ორნი ვართ და მერე კი
ხმოვანიც და თანხმოვანი
ჩვენს გარშემო დგანა კიდევ
ასოები წვრილი სხვანი.

მართალია თავში დგებარ
კოდნაც გაქვს და უფლებაცა,

მარა მეტი ჩვენსკენ არის
საჭიროა ეხლა რაცა.

შეთანხმების პირობები
შენვე უნდა დააწესო,
არევის დროს წინამძღოლო
ჩვენო ანბანთ უხუცესო.

ბუტუნა.

ო რ ი ე შ მ ა კ ი.

(სამტრედიასთვის)

1. აა! გამარჯობა მეგობარო! როგორ გაწით-
ლებურხარ და გაოფლებულხარ? საიდან?

2. ეჰ, ძმაო, გაწითლდები კი არა, გაყვითლ-
დები კიდევ იმ საცოდაობას რომ უყურო, რაც
დღეს ჩვენს პირ. დაწ. სასწავლებელში ვნახე. მი-
საღები გამოცდაა. ეხო სავსეა მოსწავლე ქალ-ვაჟე-
ბით. მასწავლებლები ყველა ნაცნობები აღმოჩნდნენ,
მხოლოდ ერთი შეგვრემანი ყმაწვილი, რომელიც
ინსპექტორს დასდევდა უკან ქუდ მოხდილი, ვერ
ვიცანი და ახლად დანიშნულია მგონი.

1. ალბათ ნიკურაძე იქნება.

2. დიახ, დიახ. ნიკურაძე უნდა იყოს, „ექიმ“
ნიკურაძის ძმა. ამბობენ ორივეს სამტრედიის რკი-
ნის გზის ორკლასიან სასწავლებელში მიუღიათ
განათლება. ერთი (უფროსი) „ექიმობს“, მეორე,
უმცროსი კი „მასწავლებელია“. მოგახსენებენ მო-
წაფეებს პირობით ამზადებს: გიმნაზიის რეალური
სასწავლებლის და ყველა საშვალო სასწავლებლის

ყველა კლასებისათვის, სიმწიფის მოწმობაზე და
უნივერსიტეტის ყველა ფაკულტეტებისათვისა.

1. ყოჩაღ, ყოჩაღ, კაცი ისა ყოფილა თუ
ორი კლასის მეტი არ გაუთავებია და ასეთ უნარს
იჩენს.

2. გაისმა პირველი ზარის ხმა და მოწაფეებიც
შეიკრიბნენ თავიანთ კლასებში. მე იმ ოთახის ახლო
დავრჩი, სადაც პირველი კლასის მოწაფეებს სცდი-
დნენ. კარნახით წერის შემდეგ, წაუკითხეს მოსაყო-
ლი და მოწაფენიც შეუდგნენ წერას. ნახევარი სა-
ათის შემდეგ ატყდა ბავშვების სიშინელი ტირილი.
ვერ გაეგოთ წაკითხული და სულ ცრემლებით
დაასველეს ქაღალდები; რომ გენახა მათი საცო-
დაობით შენც ატირდებოდი...

1. ჩემს ტირილს ის არ აჯობებდა თვითონ
უხეირო წამკითხველი აგვეტირებია?

2. მასწავლებელი ბ—ია ანგარიში გამოცდის
დროს ერთ ნაწილს მოწაფეებისას ასწავლიდა და
უსწორებდა, მეორე ნაწილი კი უნუგეშოთ შეს-
ცქეროდა მას და თვალებიდან ცრემლები დაჰა-
ლუპით გადმოსდიოდა.

1. ბ—ია შენ ნახე?

2. როგორ არა, ამბობენ ისიც პირობით ამ-
ზადებს მოწაფეებს, ფულებს წინ და წინ იღებს,
ნიკურაძე და ის „ქანქრის“ ნიადაგზე ერთად „პე-
დაგოგობდნენ“

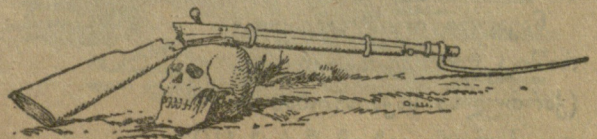
1. ის მასწავლებელი ხომ არ გინახავს შარშან
ანგარიშის წიგნიდან ყველა მოწაფეებს საპასუხო-
ები რომ ამოუგლიჯა?

2. ს—ნა? როგორ არა, ამბობენ ამ ოპერა-
ციას წელს მხოლოდ საკუთარ კლასში აწარმო-
ვებსო.

1. სწორეთ ბედი სწყალობს სამტრედიის
საზოგადოებას. შარშან ჩიკვაძე—შარაბიძეები უშ-
ვებოდა ოპერაციას, წელს კი ბ—ი, კაკუშაძე—ნი-
კურაძეები. ჯანჯლობა სამტრედიაში ამ ნიადაგზე
ციებ—ცხელებზე უფრო სისწრაფით ვითარდება
ყველა ანა—ბანას მკოდნე მასწავლებელია... ეს
—კ—ძე ვინლა?

2. ეს ორთა შეთანხმების ენა ტანია აგენტი
ყოფილა. მაგრამ მაგის შესახებ შემდეგ.

ალი.

მ მ რ ა ლ ა

ნურვინ დამძრახავს, თუ ოღნავ
იოლი დარჩეს შარადა...

რა ვქნა, მარგუნა ნანგებამ
ეგ ჩემდა გასამწარადა.

შხამსა და მელოანს არ ვზოგავ,
ვათენებ ღამით ღამესა,
და გაჭირვებით ვამზადებ
თქვენთვის საკადრისს რამესა,

მაგრამ უამი დგას ისეთი,
დრო ასგზის შესაჩვენები
და მაპატიეთ თუ ვერ ვსთქვა
საკადრის მოსახსენები.

ქალბატონს ერთსა ამბობენ,
ვის დედა არა ჰყოლია,
(მამრისგან იქმნა შობილი
ხორციც არ გამოჰყოლია)

სცხოვრობდა ბაღში, სადა კრავს
შიში არ ჰქონდა მხეცისა;
სადა სუფევდა კანონი
მიწის კი არა,—ზეცისა.

სად კბილთა ღრქენა არ იყო
და სულის წაწყმედ ცხონება
სად უხვად ჰქონდათ ღობიო
და სხვა მავგარი ქონება...

მაგრამ ცხოვრება კეთილი
სხვამ ქვეყნად ვინ შეიფერა?
ეშმაკს ეკერძა ის ქალიც
და ღმერთი გადაიმტერა.

მონახეთ იმავ წალკოტში,
სადა ცხოვრობდა ის ქალი
პატარა, მრგვალი ცხოველი
ზურგს ძვალი ედგეს ფიქალი.

ოთხფეხი არის, ბალახს ძოვს,
ჯოჯოს მიუგავს სახება
თუ ქალა-ტყეში გივლია
უთუოდ დაგენახება.

ნავარდი იცის „უებრო“
რამიც ვერ შეედარება...
(ქართულსა საქმიანობას
თუ ძალუძს ეგზომ წარება!!!)

მას სახლი თვისი თან დააქვს,
მკვდარიც შიგ ჩავსვენება.
(ორი ანბანი გვჭირია
როცა გვსურს მისი ხსენება.

აწ ჯამი ვნახოთ ფირუზის,
იმავე ბაღს ადგას თალათა
თვალ-მარგალიტნი ობოლნი
გულს უმშვენებენ ლალათა.

არ უჩინს კიდევ ზღუდისა
ჯამისა იმის არესა...
და ერთგვარ ეგვირგვინება
იგი ყოველსა მხარესა...

საუკუნეთა სივრცეში
სდგას ჯამი იგი დიადი
ხან დღისა ამკობს სინათლე
ხან ჰმოსავს ღამის წყვილიადი.

დასწერეთ, (მხოლოდ უკულმა)
მოკლე სახელი ჯამისა.
(არ დაინგრევა ქვეყანა
თქვენ ფიქრი ნუ გაქვთ ამისა).

არა მსურს იმ ბაღს გაუმორდე,
ფეხის არა მაქვს ქავილი.
მაშ მოდი, იქვე მოვნახოთ
პატარა ტურფა ყვავილი
მტრედის ფერ თვალებიანი
ამშვენებს ბუჩქის ძირებსა...
ვინ არის იგი ვერ ნახოს,
თუ ნახვას დააპირებსა!...

უკვე აშენდა შარადა
ამდენი ოხვრა-ვიშითა,
და, როცა გადავიკითხე
გული გამისკდა შიშითა.

ხელი მოვხვიე ყველაფერს,
რაც რამ მებადა საბადი
ურემს ხარები გაუბი,
მოვკარი გუდა-ნაბადი

და გავცალე იმა ბაღს
აწ აღარ გვარგებს ბალათა
ვეცადოთ ჩვენი ქონება
და თავი დავგვრჩეს სალათა.

მოსსენება

თელავიდან.

გამიგონია: — ქიზიყში
ბლომათ არისო „გმირები“,
მაგრამ ფიქრადაც არ მქონდა,
თუ ეგზომ გასაკვირები!

სამაგალითო ყოფილან
ხმალ-კაპარქ აუსხმელებიც...
და „გმირთა“ შესადარები
ჰქონიათ თავიც, ხელებიც.

თელავში ვნახე მათი სპა
საომრად გასაგზავნები,
და ვთქვი! — რას აწყენს ამათ შუბლს
გერმანთა „ჩემოდანები“?

აქ გამოსცადეს მათ თვისი
სწორ-უბოვარი ძალები:
უკუაქციეს ქუჩათგან
მამაკაცი და ქალები.

აიღეს, მთელი ბაზარი
გაჰხადეს შესაბრალები;
ქვებით აავსეს დუქნები...
თვითონ ჰქმნეს სამართალები.

„სახელოვანათ“ იბრძოლეს
ხელთ იგდეს გაფენილები;
კერძო ბინებშიც შეიჭრენ
რაზმებად დაწყობილები.

ვაჟკაცურ ყვილს ჰყოლენ
ვია, ხვეის ყორან ყვავები...
კურთხევაც ბევრი მიიღეს,
თან ისახელეს თავები.

ვაშა თქვენ, ქიზიყელებო,
გმირნი გასხიათ შვილები!
ეგზომ ვერ გვავენებს ნადირი,
ვითარცა თქვენი ზრდილები.

გ. ძამუკოვი.

და უნდა გითხრათ სიმართლე
ვაკე გამხდარა ტიალი.

მელიტოს მოღვაწეობით
ხალხს მოხვევია წყვილიადი,
რა იცის: ხელში რას იღებს
მქალი არის თუ ხმიადი.

მამასახლისი — მწერალი,
სოფლის ვეჭილი ბარნაბა,
მათი დამქაში ვლადიმერ
(ვაი იმათ და ჯანაბა).

ერთს უცხადებენ ყრილობას,
ხელს სხვაზე აწერინებენ
და „მოსე მწერლის“ ხრიკებით
ახალ გზებს აჭრევიანებენ.

სპობენ კოპიტნარს, მუხიანს,
რკინის გზას აყრევიანებენ;
ამგვარათ „საკიკვაძოში“
პლატფორმას ახსნევიანებენ.

„ნაჩალნიკს“ კოპიტნარისას
თავბელსა აწყველიანებენ:
გაზეთის ჰამას ყავაზედ
ერთბაშით აწყვეტინებენ.

ავის მნახველნი სოფლელნი
კარგზედაც გულით გრილობენ,
უარს ამბობენ სკოლაზე:
მახეს რომ ასცონენ სცდილობენ.

გვიშველე ძია, ეშმაკო,
მე შენ კი გეთაყვანები,
თორემ ურგები გზისათვის
აიქრა ოქროს ყანები!

მახინკალე.

საყულიიდან.

კვლავ დაუბრთნდი ვაკესა,
მომწყინდა მთებში ყიალი

პატარა მესტვირული.

(უხუხუბისათვის)

დიდი ხანია მას შემდეგ
სტვირზე არ დამიძღვრია,
არ დამივლია სოფელი,
გულა არ გამიბერია.
და რომ ნაწყენი არ დამჩხეს
სამშობლოს ჩემის კერია
ერთხელ კვალად მსურს ვიმძღვრო
მისმინეთ, არაფერია!..

სოფელი ესე უხუხუბი
ბახმაროს ძირად ჰყუდია,
ბუნების სიმშვენიერით
სწორედ ედემის კუდია.
კარგია მდებარეობით
ოდონდ...ის არის ცუდია—
რომ ხალხის დიდი ნაწილი
აქ სამათრახის—კუდეა.

ბოროტება და მრუშობა,
სიცრუე, ავი ქცევანი,
კარტი, ნარდი და ლოთობა,
უჩითი-ერთ ქოჩრით თრევანი—
მეზობლის დაწვა, დაბუგვა,
გლახთა სახლ-კარის ნგრევანი,
ლაწირაკების თარეში
ფანჯრების ქვებით მტვრევანი—

კიდევ ვინ მოსთვლის იმ ამბებს
აქ როა გამეფებული,
ჩარჩებიც ომის მიზეზით
შეიქმნენ თავ-აშვებული.
„ტავარს“ ათ ფასად ჰყიდიან
არ ძღება მათი გლახ გული,
იმათი ტრფობის მიზანი,
მხოლოდ ფულია და ფული!..

ეშმაკო, ცუდი დრო არის
აღსდგენ ბნელეთის ძალები,
შავი ბურუსი ჩამოწვა
და გაახილეს თვალები.
სწორედ ეხლათ საჭირო
შენი მათრახის ტარები,
რამეთუ ბევრი ზურგია
აქ მისი გასატარები.

—ბელი.

პატარა ფელეტონი.

(ნამდვილი ამბავი).

ქალაქ ითევრუზოში სცხოვრებდა ერთი ვინმე
კაცი სახელად ნესტორ. ის მეტათ გაუნათლებელი
და გონება დახშული ადამიანი იყო. არც ზნეობა
უწყობდა მას ხელს და როგორც ბუნებით ბორო-
ტი ადამიანი. მისი ცლა მუდამ იმაში იყო, რომ
რამე რიგათ ვისმესთვინ ზიანი მიეყენებია. ეს გა-
რემოება მას აგონებდა ძველ ნეტარ ბატონყმურ
დროს და როგორც აზნაური თავს ბედნიერათ
გრძნობდა. ჩინებული გურული ჩხავერის, მშვენიერ-
რად შემწვარი გოჭების და გურულად დასაციებუ-
ლი ინდაურების წყალობით, დროთა საუზმიანცი-
სათა, მას წილათ ერგო მბრძანებლობა მაღალი,
წვეტიანი წაბლის სარებით შემოფარგლულ „სამე-
ფოსი“, სადაც დანაშაული თუ უდანაშაულო ადა-
შიანები სცხოვრობდნენ, ანუ უკეთ რომ ვსთქვათ
იტანჯებოდნენ ოთხ კედელ შუა. ყოველი მათი
ნაბიჯი, სუნთქვა, თუ საზრდოება დამოკიდებული
იყო ნესტორის „ბრძნულ“ მბრძანებლობაზე. ან
კი ვინ გაბედავდა ურჩობას, როდესაც მძლეთა
მძლე, მაგრამ ბოლოს სამარცხვინოთ ძლეული,
საუზმოვი მფარველობდა მას.—რათა ჰაერი არ მო-
წამლულიყო მის საბრძანებელში ნესტორმა აკრძა-
ლა თამბაქოს წვევა; რათა მეტის სიარულით არ დალა-
ლულიყვნენ და არ დასნეულებულიყვნენ—ლდე-

კიდევ ვინ მოსთვლის იმ ამბებს
აქ როა გამეფებული,
ჩარჩებიც ომის მიზეზით
შეიქმნენ თავ-აშვებული.
„ტავარს“ ათ ფასად ჰყიდიან
არ ძღება მათი გლახ გული,
იმათი ტრფობის მიზანი,
მხოლოდ ფულია და ფული!..

ეშმაკო, ცუდი დრო არის
აღსდგენ ბნელეთის ძალები,
შავი ბურუსი ჩამოწვა
და გაახილეს თვალები.
სწორედ ეხლაა საჭირო
შენი მათრახის ტარები,
რამეთუ ბევრი ზურგია
აქ მისი გასატარები.

—ბელი.

პატარა მესტკირული.

(უჩხუბისათვის)

დიდი ხანია მას შემდეგ
სტვირზე არ დამიმღერია,
არ დამივლია სოფელი,
გუდა არ გამიბერია.
და რომ ნაწყენი არ დამრჩეს
სამშობლოს ჩემის კერია
ერთხელ კვალად მსურს ვიმღერო
მისმინეთ, არაფერია!..

სოფელი ესე უჩხუბი
ბახმაროს ძირად ჰყუდია,
ბუნების სიმშვენეირით
სწორედ ედემის კუდია.
კარგია მდებარეობით
ოღონდ...ის არის ცუდია—
რომ ხალხის დიდი ნაწილი
აქ სამათრახის—კუდება.

ბოროტება და მრუშობა,
სიცრუე, ავი ქვევანი,
კარტი, ნარდი და ლოთობა,
ურთი-ერთ ქოჩრით თრევანი—
მეზობლის დაწვა, დაბუგვა,
გლახთა სახლ-კარის ნგრევანი,
ლაწირაკების თარეში
ფანჯრების ქვევით მტვრევანი—

პატარა ფელეტონი.

(ნამდვილი ამბავი).

ქალაქ ითეგრუხოში სცხოვრებდა ერთი ვინმე
კაცი სახელად ნესტორ. ის მეტათ გაუნათლებელი
და გონება დახშული ადამიანი იყო. არც ზნეობა
უწყობდა მას ხელს და როგორც ბუნებით ბორო-
ტი ადამიანი. მისი ცდა მუდამ იმაში იყო, რომ
რამე რიგათ ვისმესთვინ ზიანი მიეყენებია. ეს გა-
რემოება მას აგონებდა ძველ ნეტარ ბატონყმურ
დროს და როგორც აზნაური თავს ბედნიერათ
გრძნობდა. ჩინებული გურული ჩხავერის, მშვენიერ-
ად შემწვარი გოჭების და გურულად დასაციებუ-
ლი ინდაურების წყალობით, დროთა საუზმიანიცი-
სათა, მას წილათ ერგო მბრძანებლობა მაღალი,
წვეტიანი წაბლის სარებით შემოფარგლულ „სამე-
ფოსი“, სადაც დანაშაული თუ უდანაშაულო ადა-
მიანები სცხოვრობდნენ, ანუ უკეთ რომ ვსთქვათ
იტანჯებოდნენ ოთხ კედელ შუა. ყოველი მათი
ნაბიჯი, სუნთქვა, თუ საზრდოება დამოკიდებული
იყო ნესტორის „ბრძნულ“ მბრძანებლობაზე. ან
კი ვინ გაბედავდა ურჩობას, როდესაც მძლეთ
მძლე, მაგრამ ბოლოს სამარცხვინოთ ძლეული
საუზმოვი მფარველობდა მას.—რათა ჰაერი არ მო-
წამლულიყო მის საბრძანებელში ნესტორმა აკრძა-
ლა თამბაქოს წვევა; რათა მეტის სიარულით არ დალა-
ლულიყვნენ და არ დასნეულებულიყვნენ—დღე

ფოტოა

სად. ბალაჯარა. კ. ლოთიშვილს. იუმორი-
სტული ლექსების წერა არ გეხერხებათ; სხვათა
შორის სწერთ:

„...დემოკრატებსაც ეხება,
ისწენებს უდიკრათა,
თავისი თავი გამოყავს
მამია გურჯელათა...“

ბ. ლოთიშვილო! დაანებეთ თავი მწერლო-
ბას და ისევ მამითქვენის ხელობა სცადეთ!

ალექსანდროპოლი. კოტს. აი თქვენი ლექსი:

„ეშმაკო-ჯან,
შენ გენცვალეო,
შენი მათრახისა კუდი
აქ გამოცანცვალეო.
ბეგრს ნახსი კონდუქტორებს
მაქეიფე მონარდ-კარტეებსო,
შენი მათრახის კუდი
ერთი კარკათ გადაჭკარი
გაუტულაშუნეო...
ერთი ისიც შეეკითხე,
ყურნალ-გაზეთების კაიხვა
რამ შეგაუღათ-თქო,
ვგრე ტებილათ-უღანდეღათ
ბანქობას რამ შეგაუყარათქო“... და სს.

თქვენ თითონ გვირჩიეთ სინდის ქვეშ: დავ-
ბექლოთ?

სად. აგსტაფა. ჭინჭალას. თქვენ იწერებით:
„ძმაო ეშმაკო ძლიერ საჭიროა თქვენი მათრახი
ჩვენი ამხანაგებისათვის (აქ გვარებს ასახელებთ),
რომელნიც ეჩხუბებიან ერთმანერთს რომ ფაიკა
ტუზმა როგორ უნდა გამოიქრას“.

თქვენი ამხანაგების რა მოვახსენოთ და თქვენ-
თვის კია საჭირო ერთი მათრახი, უთუოდ მარჯვენ-
ა ხელზე: იქნება კალამი გაგადღებინოსთ.

ბათომი. ვ. ი—ეს. თქვენი მოთხრობა „სინი-
დისი“ არ დიბექდება: ჯერ ერთი, რომ იუმორი-
სტული არაა, მეორე-ისეც ძალიან სუსტია.

„სამხ. მინისტრი“ მიხეილ ადამაშვილი, რომელ-
მაც „სახ. ფურცლის“ რედაქციაში გამოააშკარავა
ზოგიერთი საიდუმლოებანი, რის გამო ჩამოართვეს
პორტფელი.